

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

השירותים הווטרינריים ובריאות המקנה
המכון הווטרינרי ע"ש קמרון, בית דגן

28.8.26

גרב סרקופטי (*Sarcoptes scabiei*) בכבשים ועיזים

דר' שמוליק זמיר, רופא צאן, שו"ט

גרב היא צורה של דלקת עור אלרגית הנגרמת ע"י אקריות (פרוקי רגליים זעירים השייכים לסדרת אקריות Acari) ולמחלקת העכבישנים, אלו הם טפילים חיצוניים (ectoparasites) שכל מחזור חייהם מתרחש על הכבשה או העז).

הדלקת מאופיינת ביצירת גלדים על העור, קרחות וגרד.

גרב סרקופטי או גרב ראש בכבשים ועיזים, נגרם ע"י האקרית *Sarcoptes scabiei* – זוהי אקרית בעלת גוף עגול ורגליים קצרות (ניתן להבחין בה בעזרת מיקרוסקופ).

אקריות אלו נמצאות בעקר באזורים דלילי שער וצמר על הגוף, כמו הפנים והאוזניים.

האקריות חופרות לתוך האפידרמיס וניזונות על נוזלי הרקמות.

תהליך החפירה באפידרמיס וההזנה מנוזלי הרקמות גורמת לגירוי וכתוצאה מכך לגרוד, שגורם לדלקת ויצירת גלדים, הגלדים בד"כ מעובים ובצבע לבן.

במקרים קלים מופיעים מספר מוקדים קטנים שאינם מפריעים לבריאותו של בע"ח. אך אם הנגעים לא מטופלים, הם עשויים להתפשט לאזורים שונים בגוף, עד כדי פגיעה בחלקים נרחבים של העור, מה שעשוי להביא לפגיעה קשה בבריאותם של בע"ח, עשויים להתפתח זיהומים משניים, שעלולים להביא למוותו של בע"ח. ההדבקה באקריות מתבצעת ע"י מגע בין בע"ח, במיוחד במקומות בהם בע"ח נמצאים בצפיפות רבה או ע"י מגע עם גלדים שנשרו מבע"ח חולים ומכילים את האקריות.

אבחון: זיהוי האקרית במיקרוסקופ, במגרדים הנלקחים משולי הלקויות.

טיפול: הטפט נעשה ע"י Ivermectin, Doramectin: macrolytic lactons או Moxidectin בהזרקה תת עורית.

במקרים קשים ניתן להוסיף טבילה, ריסוס או מריחה של טאק-טיק (אמיטראז).

במקביל לטיפול בבע"ח, יש לנקות היטב את מקום מרבצם של בע"ח והסביבה בה הם נמצאים. שריפה בעזרת כלב גז היא השיטה הטובה ביותר שכן היא משמידה את הגלדים שנשרו על הרצפה וע"י כך תמנע הדבקה מחדש.

גרב סרקופטי זוהי זואונוזה כלומר: מחלה שעוברת מבע"ח לאדם.

כל טפול הזרקה או ריסוס וכו' בבע"ח חולים חייב להעשות עם אמצעי מיגון מתאימים: כפפות, מגפיים, סינורים וכו'.

בכל חשד לתחלואה יש לפנות לרופא המשפחה / רופא עור, על מנת שיאבחן ויתן את הטיפול המתאים.

גרב סרקופטי (*Sarcoptes scabiei*) בכבשים ועיזים/ מחלות צאן